

مرکز طرح و اندیشه بهساز ملت

جزوه درس

حقوق بازرگانی

پیشرفته

کارشناسی حرفه ای حسابداری بانکی (2 واحد - اصلی)

مهرماه 1394

استاد: جناب آقای سجاد معظمی گودرزی

گردآوری و تایپ: محمدحسین لشگری

حقوق جمع حق بوده و به معنی توانایی، امتیاز و سلطه ای است که قانونگذار به فرد می دهد تا بتواند در اجتماع زندگی کند. حقوق تعاریف زیادی دارد؛ حقوق تأمین کننده و تضمین کننده روابط یا نظم اجتماعی است. هدف از حقوق، استقلال و عدالت است که این هدف باعث آزادی فردی می شود و همچنین باعث احترام گذاری به شخص می شود.

حقوق ◀ جمع حق ◀ مجموعه قواعد و مقرراتی که نظم اجتماعی یا روابط اجتماعی را تضمین می کند. هدف از حقوق ◀ استقلال و استقرار عدالت ◀ تأمین آزادی افراد

1- آمره یا الزامی بودن قواعد و مقررات یعنی همه باید به قوانین احترام بگذارند و آنرا رعایت کنند

2- وجود ضمانت اجرا (تضمین اجرای قواعد و مقررات از سوی دولت) مجازات (کیفری) حقوقی (جبران خسارت)

3- عام و کلی بودن قواعد حقوقی قانون برای همه یکسان است (اصل 20ق 1 / اصل تساوی)

4- اجتماعی بودن زندگی شخص فردی ← در اینجا حقوق دخالت نمی کند. اجتماعی ← حقوق نظم اجتماعی را تضمین می کند

ویژگی های حقوق

حقوق } خصوصی: بر روابط بین افراد و دولت حاکم است. عمومی: روابطی که دولت با سازمانها و ارگانهای دولتی دارد.

نکته: حقوق تجارت شاخه ای از حقوق خصوصی است.

حقوق بازرگانی مجموعه قواعد و مقرراتی است که بر روابط بازرگانی و اعمال تجارتي حکم فرماست، یعنی تضمین کننده روابط بین تجار است. قانون تجارت ایران، قانون مصوب سال 1311 و اصلاحیه 1347/12/24 می باشد و مشتمل بر 600 ماده است.

تعریف تاجر: تاجر کسی است که شغل معمول خود را تجارت و داد و ستد قرار داده باشد.

قانون مجموعه قواعدی است که از سوی نهادهای مربوطه (دولت) وضع می گردد و افراد ملزم به رعایت آنها می باشند.

قانون مشتمل بر 3 بخش است } بخشنامه ها (به یک بخش جزئی اشاره می کند) آئین نامه ها (به چندین موضوع اشاره می کنند) قانون به معنی اخص (قانون به معنی خاص) ← قانون تجارت

نکته: قانون رأی آورده شده در مجلس به رئیس جمهور داده می شود و او تا 45 روز مهلت دارد آنرا امضاء (تایید) کند یا نه و قانون تصویب شده بعد از 15 روز از زمان تصویب لازم الاجراست.

قانون	منابع حقوق تجارت
عرف و عادت تجاری (مانند عدل بندی یا همان دسته بندی)	
رویه قضایی	
نظرات علمای حقوق (دکترین)	

ماده 1 قانون تجارت :

تاجر کسی است که شغل معمولی خود را معاملات تجاری قرار می دهد.

ماده 2 قانون تجارت :

معاملات تجاری از قرار زیر است:

- 1- خرید یا تحصیل هر نوع مال منقول به قصد فروش یا اجاره، اعم از اینکه تصرفاتی در آن شده باشد یا نشده باشد.
- 2- تصدی به حمل و نقل از راه خشکی یا آب یا هوا به هر نحوی که مطلوب باشد.
- 3- هر قسم عملیات دلالی یا حق العمل کاری یا عاملی و همچنین تصدی به هر نوع تأسیساتی که برای انجام بعضی از امور ایجاد می شود.
- 4- تأسیس و بکار انداختن هر قسم کارخانه، مشروط بر اینکه برای رفع حوائج شخصی نباشد.
- 5- تصدی به عملیات حراجی.
- 6- تصدی به هر قسم نمایشگاه های عمومی.
- 7- هر قسم عملیات صرافی و بانکی.
- 8- معاملات براواتی اعم از اینکه بین تاجر یا غیر تاجر باشد.
- 9- عملیات بیمه بحری و غیر بحری (دریایی).
- 10- کشتی سازی و خرید و فروش کشتی و کشتیرانی داخلی یا خارجی و معاملات راجع به آنها.

نکته: کارکنان و شاغلان مؤسسات و وزارتخانه ها و ارگانهای دولتی و سردفتر داران، طبق قانون از تجارت منع شده اند و نمی توانند در کنار شغل خود تجارت کنند.

1- شغل معمولش تجارت باشد.	سه شرط تاجر بودن
2- برای خود و به نام خودش تجارت کند. (البته می تواند برای خود نماینده انتخاب کند)	
3- قصد انتفاع (سود) داشته باشد.	

برای تاجر شناخته شدن شخص (تاجر) سه شرط ضروری است :

1- **تجارت شغل معمولی اش باشد:** منظور از اینکه شغل معمولی شخص باشد به اینصورت است که گاهی افراد در مقاطع گوناگون ممکن است یک یا چند فعالیت تجاری انجام دهند. برای اینکه شخصی تاجر تلقی بشود، فعالیت تجاری که انجام می دهد نیازمند تکرار است. اشخاصی به موجب قانون تجارت، ممنوعالتجارت هستند مانند کارکنان مؤسسات و وزارتخانه ها، سردفتران، علی هذا اگر این افراد فعالیت تجاری انجام بدهند با اینکه از تجارت ممنوع شده اند ولی تاجر محسوب می شوند.

2- **تجارت برای خود شخص باشد:** گاهی اوقات افراد ممکن است در امورات مختلف، دیگری را نایب (نماینده) خود قرار بدهند که فعالیت تجاری انجام بدهند، در اینصورت شخصی که تفویض اختیار کرده باشد تاجر است. مانند مدیران شرکت های تجاری.

3- **قصد انتفاع داشته باشند:** لازم نیست تجارت به سود منتهی بشود، بلکه هدف قصد انتفاع داشتن برای شخص کفایت می کند حتی اگر فعالیت های تجاری اش به سود منتهی نشود. اگر یک مؤسسه ای که بعنوان انجمن ثبت می شود (مثل انجمن خیریه) چونکه فعالیت خیریه انجام می دهد ممکن است سودی عایدش شود ولی تاجر نیست.

هر شخصی که عمل حقوقی انجام می دهد، چه در قالب فعالیت های تجاری باشد و چه نباشد، توأمأً بایستی این سه شرط را داشته باشد: **عقل، بالغ و رشید** باشد.

اشخاص غیر ایرانی علی الاصول (اصولاً) حق تجارت در ایران را ندارند مگر قانون به آنها اجازه این کار را داده باشد. افراد خارجی یا اتباع خارجی فقط می توانند شعبه یا نمایندگی داشته باشند.

معاملات تجاری یا عملیات تجاری، اصولاً به عملیاتی گفته می شود که بطور مستمر و بوسیله تاجر برای تحصیل منفعت صورت می گیرد.

عملیات تجاری به 4 قسم می باشد:

1- **عملیات تجاری توزیعی:** مربوط به پخش و توزیع می باشد؛ تاجر اجناس را از تولید کنندگان یا فروشندگان عمده تحصیل (خریداری) نموده و در اختیار مصرف کنندگان قرار می دهد. مثلاً تاجر به کارخانه ای کالایی را سفارش می دهد که پس از تولید در اختیار او بگذارد و تاجر برای کسب منفعت، آن کالاها را به مشتریان می فروشد.

2- **عملیات تجاری تولیدی:** در این نوع عملیات تاجر به تولید کالا می پردازد، مانند کارخانجاتی که گندم را تبدیل به آرد می کنند یا کارخانجاتی که نخ را تبدیل به پارچه کرده و در اختیار مصرف کنندگان قرار می دهند.

3- **عملیات تجاری خدماتی:** در این نوع عملیات تاجر به تولید یا تغییر کالا نمی پردازد ولی برای انجام معاملات تجاری لازم است فعالیت هایی را انجام بدهد. مانند متصدی حمل و نقل.

4- **عملیات تجاری کمکی:** به عملیاتی گفته می شود که برای رونق امور تجاری تشکیل شده اند، مانند عملیات بیمه

معاملات تجاری در نظام حقوقی ایران بر 3 قسم است:

1- **اعمال تجاری ذاتی:** به اعمالی گفته می شود که هر کسی آنها را انجام بدهد عملش تجاری است فرقی نمی کند که تاجر باشد یا نه. مثلاً بند 1 ماده 2

2- **اعمال تجاری طبیعی:** اعمالی هستند که ذاتاً تجاری نیستند اما چون تاجر آنها را انجام می دهد تجاری تلقی می شود مانند معامله تاجر با غیر تاجر برای رفع حوائج (نیازها) تجاری.

3- اعمال تجاری حکمی: نه ذاتاً تجاری هستند نه طبعاً، بلکه قانونگذار گفته است که این اعمال تجاری است مانند صدور برات، شرکت های سهامی.
برای تاجر شناخته شدن شخص، قانونگذار ایران از نظریه مختلف استفاده کرده است.

توضیحات برخی از بندهای ماده 2 قانون تجارت (نقل از صفحه 3):

- بند 1) منظور از تحصیل کلیه طرُقی (شیوه و روش) است که تاجر بوسیله آن می تواند اموالی را بدست بیاورد. مثل مال منقول که می تواند از طریق معاوضه، صلح و هبه (بخشش) باشد. خرید یا تحصیل مال منقول در صورتی تجاری محسوب می شود که به قصد فروش یا اجاره باشد، در غیر اینصورت مشمول مقررات تجارت نخواهد شد.
- بند 2) منظور از تصدی به حمل و نقل یعنی اینکه در قالب ایجاد یک مؤسسه و بنگاه و بصورت متوالی و مستمر باشد، اگر تحت عنوان مؤسسه یا بنگاه نباشد مشمول قانون تجارت و عمل تجاری نیست. مطابق با قانون تجارت منظور از متصدی حمل و نقل شخصی است که در مقابل اجرت، حمل اشیائی را بر عهده می گیرد که ممکن است از راه خشکی یا هوایی یا دریایی باشد.
- بند 3) قراردادهای تجاری شامل دلالی، حق العمل کاری و حمل و نقل می شود.

عملیات دلالی:

دلال شخصی است که یکی از دو کار ذیل و یا هر دوی آنها را انجام می دهد:
الف- پیدا کردن مشتری برای فروشنده و معرفی آنها به یکدیگر.
ب- واسطه گری در انجام معامله و تلاش برای قانع کردن طرفین به انعقاد عقد.
دلالی بعنوان شغل، اصولاً نیازمند مجوز است ولی اشتغال به آن بدون مجوز هم مانع تجاری بودن عمل و تاجر تلقی شدن شخص نیست. حق الزحمه دلال تابع قرارداد است و در صورت نبودن قرارداد، تابع عرف است.
تفاوت دلال با وکیل: هر چند دلالی تابع اصول کلی وکالت است ولی تفاوتی هم دارند؛ وکیل در انعقاد قرارداد مداخله مستقیم می کند، یعنی ایجاب و قبول را وکیل بعهد می گیرد ولی دلال حق مداخله ندارد فقط زمینه را فراهم می کند تا طرفین نسبت به انشاء معامله مبادرت کنند.

حق العمل کاری:

حق العمل کار کسی است که به نام خود و به حساب دیگری (منظور آبره است یعنی امر کننده) معاملاتی را انجام می دهد و در مقابل آن حق العمل دریافت می کند، یعنی کالای دیگران را می خرد و می فروشد و این امر را به طرف معامله اعلام نمی کند و بگونه ای عمل می کند که ظاهراً خریدار یا فروشنده است.
تفاوت دلال با حق العمل کار: 1- دلال در انشاء معامله مداخله ندارد ولی حق العمل کار، خود عقد را واقع می کند. 2- در دلالی طرفین معامله اصلی با معرفی دلال با هم مستقیماً مواجه می شوند و معامله می کنند و هویت آنها مشخص است ولی در حق العمل کاری این امر ممکن است مخفی بماند.

عامل:

عامل در قانون تجارت تعریف نشده ولی می توان گفت شخصی است که کالای انحصاری دیگری را خریداری نموده و طبق قیمت و شرایطی که دارنده انحصار تعیین می کند به اشخاص متقاضی می فروشد.

- بند 5) حراجی به عملیاتی گفته می شود که توسط مؤسسه یا بنگاه انجام می گیرد. در عملیات حراجی هر شخصی که بالاترین قیمت را پیشنهاد می دهد برنده حراجی است. متصدی حراجی شخصی است که در مقابل اجرت،

حراجی را برگزار می کند. حراجی چنانچه در قالب مؤسسه یا بنگاه صورت بپذیرد، عملیات تجاری محسوب می شود.

تفاوت حراجی و مزایده: حراجی نوعی مزایده است با این تفاوت که در مزایده قیمت مبنا مشخص است ولی در حراجی قیمت مبنا مشخص نیست.

- **بند 6)** نمایشگاه عمومی مکانی است که جهت بازدید از آثار نویسندگان، تولید کنندگان، هنرمندان و... تشکیل می شود. نمایشگاه های عمومی زمانی عمل تجاری تلقی می شوند که به قصد انتفاع و بصورت تصدی باشد، لذا نمایشگاه هایی که برای اهداف خیریه تشکیل می شود، تجاری محسوب نمی شود.
- **بند 7)** عملیات صرافی عملیاتی است که شخص، عمل تبدیل پول کشور به پول کشور دیگری را انجام می دهد و عملیات بانکی متنوع و هر یک از این اعمال توسط بانک های تجاری صورت می گیرد، مانند صدور تائیدیه و قبول ضمانت نامه.
- **بند 8)** عملیات برآواتی عملیاتی است که روی برات صورت می گیرد مانند صدور برات، قبول، نکول، ظهر نویسی و عملیاتی که بر روی سفته و چک صورت می گیرد تجاری نیست.
- **بند 9)** بیمه قراردادیست که شخص در مقابل دریافت مبلغی از دیگری به هنگام بروز خسارت، آنرا جبران می کند. به شخص متعهد، "بیمه گر" و به شخص طرف تعهد "بیمه گذار" می گویند. دو نوع بیمه :
  - 1- بیمه اموال: مانند آتشسوزی، سرقت و...
  - 2- بیمه اشخاص: مانند بیمه عمر، بیمه تأمین اجتماعی، بیمه فوت و...

نکته: در ماده 2 قانون تجارت معاملات ذاتی هستند!!!

ماده 3 قانون تجارت:

- معاملات ذیل به اعتبار تاجر بودن مُتعامِلین (دو طرف عقد) یا یکی از آنها، تجاری محسوب می شود:
- 1- کلیه معاملات بین تاجر، کسبه، صرافان و بانک ها.
  - 2- کلیه معاملاتی که تاجر با غیر تاجر برای حوایج (نیازها) تجاری انجام می دهد.
  - 3- کلیه معاملاتی که اجزا یا خدمه یا شاگرد تاجر برای امور تجاری ارباب خود انجام می دهند.
  - 4- کلیه معاملات شرکت های تجاری.

نکته: در ماده 3 قانون تجارت معاملات تَبَعِه هستند!!!

ماده 4 قانون تجارت:

معاملات غیر منقول به هیچ وجه تجاری محسوب نمی شوند.

ماده 5 قانون تجارت:

کلیه معاملات تجار، تجاری هستند مگر اینکه اثبات بشود معامله برای امور تجاری نیست.

دفاتر تجاری:

هر تاجری به استثناء کسبه جزء مکلف است دفاتر ذیل یا هر دفتر دیگری را که وزارت دادگستری تعیین می کند داشته باشد:

- 1- دفتر روزنامه: دفتریست که تاجر باید کلیه داد و ستدهایی که انجام می دهد، محاسبات و دیون و حتی برداشت های مربوط به مخارج شخصی خود را بطور روزانه به ترتیب رخ دادن در آن ثبت کند.
- 2- دفتر کل: تاجر باید هر هفته معاملات ثبت شده در دفتر روزنامه را بر اساس انواع و اقسام آن بصورت تفکیک شده و به هر نوعی در این دفتر ویژه بنویسد.
- 3- دفتر دارایی: دفتری است که برای تهیه صورت کامل دارایی های تاجر، اعم از منقول و غیر منقول در سال مالی گذشته تاجر تنظیم می شود و حداکثر تا 14 فروردین ماه سال بعد بایستی تهیه شود.
- 4- دفتر کپیه: دفتریست که تاجر کلیه نامه ها، مراسلات و مخابرات ارسالی خود و صورت حسابهای صادره توسط خود را در آن به ترتیب تاریخ ثبت می کند. دفتر کپیه امروزه جای خود را به بایگانی های الکترونیک داده است.

تکالیف عام تاجر:

هر تاجری 2 تکلیف دارد:

- 1- تهیه، تنظیم و نگهداری دفاتر بازرگانی.
  - 2- ثبت نام در دفتر ثبت تجاری.
- نکته: کسبه جزء با اینکه تاجر است ولی از هر دو تکلیف فوق معاف است، چون حاصل فروش سالیانه او از 100 میلیون ریال یا ارزش خدمات ارائه دهنده توسط او از 5 میلیون تومان بیشتر نیست.

سند:

تعریف سند: نوشته ای است که در مقابل اثبات دعاوی یا دفاع بکار می رود. سند بر دو نوع است:

- 1- سند رسمی: سندی است که توسط اداره ثبت و اسناد و دفاتر اسناد رسمی، نزد مأمورین دولتی بر اساس قانون در حدود اختیارات تنظیم می شود.
  - 2- سند عادی: سندی که هیچکدام از این شرایط فوق (شرط سند رسمی) را نداشته باشد سندی است عادی. بنابراین دفاتر تجاری (4 دفتر) یک سند عادی محسوب می شوند.
- تاجر مکلف است از این 4 نوع دفتر نگهداری و مراقبت کند. اگر تاجر دفاتر قانونی را نگهداری نکند به جزای نقدی محکوم می شود. (حتی بحث کیفی هم دارد).

شرایط تنظیم دفاتر تجاری:

قبل از آنکه چیزی در آنها نوشته شود باید به امضای نماینده اداره ثبت برسد. این دفاتر دارای خصوصیت هستند:

- 1- باید دارای نمره ترتیبی باشند.
- 2- قیطان کشیده شده باشند.
- 3- تعداد صفحات مشخص باشد، اول صفحه و آخر صفحه دارای امضای نماینده اداره ثبت باشد.
- 4- اسم و رسم صاحب دفتر با قید تاریخ درج شود.
- 5- با مهر سربی منگنه شود.

تاجر مکلف است این دفاتر را تا ۱۰ سال پس از خاتمه هر سال مالی نگهداری کند. در طول این مدت نمی تواند به عذر نداشتن دفتر اسناد کند، مگر آنکه تاجر بتواند تلف یا مفقودی آنرا اثبات کند.

چرا تاجر باید دفتر تجاری داشته باشد؟

۱- بعنوان سندی برای اثبات دعاوی

۲- جهت مالیات

اسناد تجاری:

اسناد تجاری از وسایل جایگزین پول هستند. در زمان قدیم پول و اسناد تجاری به مفهوم امروزی وجود نداشت و افراد نیازهای خود را از طریق معاوضه برطرف می کردند ولی طرفین معاوضه باید نیازمند کالای دیگری باشند، بنابراین تدریجاً یک کالای واسطه برای آسانتر شدن معاوضه احساس می شد و این کالای واسطه بایستی کم حجم، قابل نگهداری، قابل تقسیم و مصون از فساد باشد، بنابراین فلزاتی که در نزد مردم دارای ارزش بودند بعنوان کالای واسطه مقبولیت یافتند و هنگامی این مقبولیت افزایش می یابد که حکام با ضرب مهر بر روی فلزات مردم اصالت، جنس و وزن آنها را تأیید می کند.

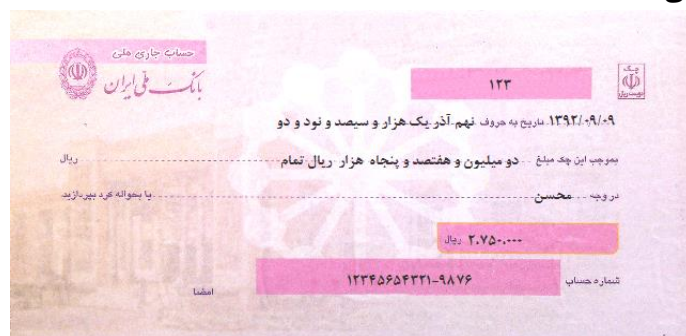
خطرات مربوط به حمل و نقل فلزات قیمتی به ویژه در سفرهای طولانی عده ای را به این ابتکار وادار ساخت که سکه های مسافران را گرفته و در مقابل آن رسیدی به مالک ارائه بدهند که او بتواند در مقصد، رسید را به همکار گیرنده سکه ها ارائه داده و معادل فلزات تحویلی را باز ستاند. پس از مدتی دریافتند که خود این رسیدهها قابل نقل و انتقال هستند، بنابراین گیرنده رسید ممکن بود قبل از اینکه به مقصد برسد معادل فلزات را پس بگیرد، بنابراین اینگونه رسیدهها زمینه اسناد تجاری که شامل چک، برات و سفته بود را بوجود آورد.

مهمترین عیبی که موجب شد اسناد تجاری جانشین پول رایج شوند عبارتند از:

- ۱- دشواری حمل پول.
- ۲- فقدان پول خصوصاً با توجه به بی نام بودن آن.
- ۳- فرسوده شدن اسکناس علی رقم هزینه های زیادی که صرف چاپ آن می شود.
- ۴- وقت گیر بودن شمارش پول.
- ۵- عدم امکان حمل اسکناس.
- ۶- عدم امکان کنترل دولت به چگونگی جابجایی، سرقت و در نتیجه بروز مشکلاتی که در زمینه کشف درآمدهای مشمول مالیاتی و کشف مفاسد اقتصادی.
- ۷- مدت پذیر نبودن پول.

چک:

چک نوشته ایست که به موجب آن صادر کننده وجهی را در نزد بانک (محال علیه) دارد، کلاً یا جزئاً مسترد می نماید (پس می دهد) یا به دیگری واگذار می کند.

نکات:

- دارنده چک می تواند بجای آنکه به بانک مراجعه و مبلغ مندرج در چک را وصول کند، آنرا عیناً به دیگری واگذار کند. انتقال چک گاه با قبض و اقباض (گرفتن و دادن) صورت می گیرد مانند اسکناس و گاه قبض و اقباض تواماً با پشت نویسی.
- در چک باید محل و تاریخ صدور قید شود و به امضای صادر کننده برسد.
- چک ممکن است در وجه حامل یا شخص معین یا به حواله کرد باشد و ممکن است به صرف (محض) امضاء در پشت چک به دیگری واگذار شود.
- صدور چک حتی از محلی به محل دیگر، ذاتاً عمل تجاری محسوب نمی شود.

انواع چک:

- ۱- **چک عادی:** چکی است که اشخاص به عهده بانک ها به حساب جاری خود صادر می کنند و دارنده آن تضمینی جز اعتبار صادر کننده ندارد.
- ۲- **چک تأیید شده:** چکی است که اشخاص به عهده بانک ها به حساب جاری خود صادر و توسط بانک (محال علیه) پرداخت وجه آن تأیید می شود.
- ۳- **چک تضمین شده:** چکی است که توسط بانک به عهده همان بانک به درخواست مشتری صادر و پرداخت وجه آن توسط بانک تضمین می شود.
- ۴- **چک مسافرتی:** چکی که توسط بانک صادر و وجه آن در هر یک از شعب آن بانک یا توسط نمایندگان و کارگزاران آن پرداخت می شود.

فواید چک:

اگر وجه نقد خود را به شخصی نظیر یک بانک مورد اعتماد تحویل بدهیم از خطر سرقت، فقدان پول و دشواری حمل آن در امان هستیم.

سفته:

سفته سندی است که به موجب آن شخص تعهد می کند مبلغ معینی پول را بدون قید و شرط در سر رسید معین یا عندالمطالبه به دارنده سند بپردازد.

سر رسید	جای پرداخت	شماره	شماره خزانه داری کل
			۴۷۴۰۴۴ (سری ح/۱)

تاریخ صدور (تاریخ صدور سر رسید - روز - ماه - سال با تمام حروف نوشته شود)

در مقابل این سفته

مبلغ بیست میلیون ریال

پیر دازم ریال
پیر دازیم

نام متعهد: _____
محل اقامت: _____
محل پرداخت: _____

مبلغ به عدد

اینجانب متعهد می شوم که در تاریخ _____
اینجانبان متعهد می شویم _____
به حواله کرد دانشگاه آزاد اسلامی واحد الکترونیکی

مبلغ بیست میلیون ریال

نام و نام خانوادگی دانشجو: _____
محل اقامت متعهد: آدرس منزل دانشجو _____
محل پرداخت: تهران

شماره ملی متعهد: _____ شماره ملی دانشجو: _____

امضاء متعهد: _____

توجه: در پشت سفته شماره دانشجویی خود را حتما یادداشت نمایید

فواید سفته:

یکی از نیازهای شایع مخصوصاً در میان تجار انجام معامله نسبی بوده است. خریداران نیازمند کالا هستند اما لزوماً پول در اختیار ندارند، بنابراین باید سندی را طراحی کنند که حداقل امکان شبیه پول بوده و باعث افزایش رغبت فروشندگان به انجام معامله نسبی را شود، بنابراین یک شباهتی که سفته با پول دارد اینست که سفته یک پول مدت دار است.

برات:

برات نوشته ای است که به موجب آن شخصی به شخص دیگر دستور می دهد در وعده معین یا قابل تعیین، مبلغی را به شخص ثالث یا حواله کرد او پرداخت کند. صورت برات شبیه صورت چک است با این تفاوت که برات به سررسید طلب در آن توجه داشته است.

پایان